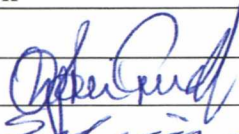
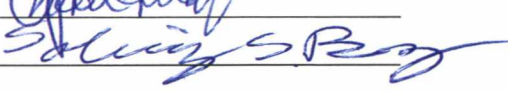

KSK-notat nr.: 5/2014 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Høydal Elektrisitetsverk/Osvatnet kraftverk		
Fylke/kommune:	Møre og Romsdal/Volda		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Solveig Silset Berg	Sign.:	
Dato:	31 MAR 2014		
Vår ref.:	NVE 200900438-37		

:

Søknad om tillatelse til bygging av Osvatnet kraftverk i Volda kommune, Møre og Romsdal fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering	8
NVEs konklusjon	9
Forholdet til annet lovverk	10
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	12
Vedlegg	15

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Øggardselva kraftverk og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov.

Det omsøkte kraftverket ligger i Høydalen i Volda kommune. Planene omfatter etablering av inntak, vannvei, kraftstasjon, adkomstvei til tunnelpåhugg, etablering av to bruer og tilknytningsforbindelse til eksisterende 22 kV linje. Kraftverket vil utnytte en fallhøyde på ca. 260 m.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Vi vil i denne sammenheng påpeke at søkers produksjonsberegninger er noe høyere da disse er forutsatt en regulering av Osvatnet. Vi vil påpeke at vi kun behandler søknaden om kraftverket uten regulering i og med at det ikke er søkt om regulering, samt at konsesjonen for regulering av Osvatnet er utløpt.

Produksjonsmengden i Osvatnet kraftverk regnes som normalt for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Osvatnet kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Volda kommune og Miljøpartiet de Grønne er positive til tiltaket. Fylkesmannen kan ut i fra en totalvurdering akseptere en utbygging. Møre og Romsdal fylkeskommune opplyser at det ikke er registrert kulturminner i deres registre. Statens vegvesen Region midt har på generelt grunnlag ikke merknader til prosjektet. Forum for Natur og Friluftsliv har med støtte fra Norges Jeger- og fiskerforbund Møre og Romsdal, Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, Friluftsrådet Ålesund og omland, fylkets tre turistforeninger, fylkets fire speidergrupper og Møre og Romsdal 4H uttalt at de ikke går i mot Osvatnet kraftverk, men at dette må bøtes på ved en mer restriktiv behandling av de tre andre søknadene i Høydalen.

Under behandling av de 4 søknadene i Høydalen i Volda kommune er det blitt klart at konsekvensene av søknadene er større samlet enn dersom hvert enkelt kraftverk vurderes for seg. Dette er spesielt tydelig innen temaene landskap og anadrom fisk i Austefjord/Dalsfjord området. Våre vurderinger er gjort på et solid grunnlag ut fra foreliggende søknader, informasjon fremkommet gjennom høringen og egne befaringer, men når det kommer til landskap og estetikk vil det alltid være rom for en del skjønn.

Sammen med allerede utbygde kraftverk i Høydalen, vil en ev. utbygging av de 4 omsøkte prosjektene innebære at praktisk talt hele vannkraftpotensialet i vassdraget blir utnyttet til kraftproduksjon. NVE mener at den samlede belastningen i vassdraget vil bli betydelig og at dette derfor er et forhold vi har vektlagt i våre vurderinger av konsesjonsspørsmålene. Vi har forsøkt i størst mulig grad å bevare de viktigste landskapselementene, og tillate bygging der konsekvensene for landskap, anadrom fisk og de andre temaene, er mindre.

I vedtaket for Osvatnet kraftverk har vi spesielt vurdert hvordan en eventuell utbygging av både Osvatnet og Feirdalselva kraftverk vil påvirke landskapsrommet innerst inne i Langedalen. Området utgjør et eget landskapsrom med kvaliteter både i forhold til landskapet og friluftsliv. Vi mener at Langedalen fortsatt har en vesentlig landskapsmessig restverdi også etter etableringen av 420 kV linja, og at en utbygging både av Osvatnet og Feirdalselva kraftverk vil innebære inngrep som vil frata området det meste av dets landskapskvaliteter og vil etter vår vurdering innebære en stor landskapsmessig belastning.

En utbygging av Osvatnet kraftverk alene vil slik vi ser det ha liten betydning for landskapsrommets opplevelsesverdi i og med at elva fra før er lite synlig, samt at terrenginngrepene slik vi ser det vil være akseptable. En utbygging av Osvatnet vil ikke svekke inntrykket av Feirdalsfossen nevneverdig. Vi mener at en utbygging av Osvatnet kraftverk etter omsøkt plan ikke vil bidra til en uakseptabel negativ samla belastning på landskapet i Høydalen.

NVE vurderer at en utbygging av Osvatnet kraftverk vil få små negative konsekvenser for biologisk mangfold dersom det bygges ut som omsøkt.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Høydal Elektrisitetsverk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Øggardselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Høydal Elektrisitetsverk AS, datert 28.1.2013:

"Høydal Elektrisitetsverk AS ønsker å utnytte vannfallet fra Osvatnet i Høydal i Volda kommune i Møre og Romsdal fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. §, 8, om tillatelse til:

– å bygge Osvatnet kraftverk.

2. Etter energiloven om tillatelse til:

– bygging og drift av Osvatnet kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning. Vi ber om en snarlig behandling av søknaden."

Osvatnet kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	2,84
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	8,42
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	94,0
Middelvannføring	l/s	267
Alminnelig lavvannføring	l/s	36
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	46
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	13
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	563
Avløp	moh.	300
Lengde på berørt elvestrekning	m	1300
Brutto fallhøyde	m	263
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,59
Slukeevne, maks	l/s	534
Minste driftsvannføring	l/s	27
Tilløpsrør, diameter	mm	570
Tunnel, tverrsnitt	m ²	0,34
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	770/470
Installert effekt, maks	MW	1,19
Brukstid	timer	4380
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,25
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	3,98
Produksjon, årlig middel	GWh	5,23*
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	23,6
Utbyggingspris	kr/kWh	4,51

* Produksjonen er forutsatt regulering. Uten regulering er produksjonen om lag 4 GWh.

Osvatnet kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	1,35
Spenning	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	1,35
Omsetning	kV/kV	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	3100
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Søker er Høydal Elektrisitetsverk AS. Eiere av selskapet er grunneiere og fallrettshavere.

Beskrivelse av området

Osvatnet ligger i Volda kommune i Møre og Romsdal. Elva er en del av Høydalsvassdraget som har utspring i breen på Eidskyrkja og utløp på sørsiden av Austefjorden. Store deler av nedbørsfeltet ligger over tregrensen. Austefjorden er en sidefjord til Voldsfjorden. Bygda Høydal, som elva renner gjennom, ligger ca. en halvtimes kjøring sørover fra Volda.

Dalen er omgitt av fjell på opptil 1460 m. I bunnen av dalen er det morenemasser og elveavsetning, mens fjellsidene består av skredmaterialer. I de bratte fjellsidene er det for det meste blandingsskog og ur, mens de ytre, lavere delene av dalen i hovedsak består av innmark. Innover dalen stiger terrenget og dalen blir noe smalere. Her dominerer blandingsskog sammen med enkelte områder med granskog. Bebyggelsen ligger ytterst i dalen i tilknytning til landbruksjorden. Det er i dag to aktive gårdsbruk i bygda. Ved Storelvas utløp ligger Høydal møbelfabrikk.

Dominerende bergarter i området er ulike typer gneis. Disse bergartene er tungt forvitrelige og gir normalt opphav til relativt nøysom og artsfattig vegetasjon. Til tross for dette er dalbunnen der Feirdalselva og elva fra Osvatnet møtes relativt frodig.

Området ligger i den sørboreale vegetasjonssone, men boreonemorale områder finnes også på den aktuelle kyststrekningen i fylket. Oppe i fjellsidene overtar alpine soner. Vegetasjonsseksjonen tilhører den klart oseaniske seksjon.

Det går en privat vei inn til bunnen av Langedalen hvor det er snuplass. Fra snuplassen ser en mot sør-ura og skaret opp mot Osvatnet. Det går en gammel taubane opp dette skaret. Elva fra Osvatnet renner for det meste under ura, og er kun synlig på en kort strekning. Vestover ser en Feirdalselva og Feirdalsfossen. Nedstrøms omsøkt kraftstasjonsplassering går elva i et stilleflytende meanderende parti kalt Stillakroken

Osvatnet er omkranset av fjell, men sørover og nordover er terrenget relativt åpent og man ser hhv innover Rinddalen og mot Feirdalsfossen. Fra Eidskyrkja renner det en foss ned i Osvatnet.

Det går en 132 kV høyspentlinje som kommer over fjellet gjennom Feirdalen, videre ned Langedalen før den kommer til Høydal. Fra Høydal går linja opp fjellsiden, over Heidelva og til fjellet Neshornet. Ny 420 kV linje er under bygging. Traseen vil avvike noe fra traseen til 132 kV. T To kraftverk er i

dag i drift i Høydal, ytterligere ett, Sætreeelva kraftverk, ble vurdert konsesjonsfritt den 20.4.2009. Sætreeelva kraftverk er ikke bygget. NVE har nå 4 søknader, inkludert Osvatnet, inne til behandling. Alle disse kraftverkene er i nedbørsfeltet til hovedvassdraget Storelva.

I forbindelse med Høydal Elektrisitetsverk som ble lagt ned i 1969, ble Osvatnet regulert med en 9 m høy dam. Osvatnet ligger innerst inne i dalen, under fjellet Eidskyrkja.

Teknisk plan

Inntak

I søknaden blir det oppgitt at det foreligger konsesjon for regulering av Osvatnet. Konsesjon for regulering av Osvatnet utløp den 15.5.2013. Vannet reguleres per i dag ikke. Dam Osvatn må også rehabiliteres før en ev. regulering kan finne sted. Mer om forholdet til reguleringen og rehabiliteringen er omtalt under vår vurdering i eget kapittel.

Inntaket som beskrevet i søknaden forutsetter at dammen ved Osvatnet rehabiliteres. Dammen skal utstyres med et rør DN 500 for tapping. Røret legges gjennom dammen i eksisterende tappekanal. Røret vil bli ført gjennom eksisterende lukeåpning, antatt ca. 15-20 m, for å unngå problemer med grus og stein som dras med vannstrømmen. Rørgjennomføringen i tetningsplate utstyres med tetningskrage som også vil overføre kreftene fra stengt ventil. På luftside av tetningsplata settes spjeldventil. Ventilen skal være fjernstyrt. I eller bak tetningsplate legges trekkør for kabler opp til eksisterende lukehus på damkrona. Tapperøret føres ut av dammen gjennom lekkasjemålekummen, som bygges i dagens utløp.

Tapperøret påmonteres inntakssil på oppstrøms side av dammen. På nedstrøms side kobles kraftverkets rørgate direkte på tapperøret med en y-forgreining og ventil. Slik blir det mulig å stenge tilførselen til kraftverket, samtidig som det slippes vann fra Osvatnet. Hvis kraftverket stenges eller det må tappes mer vann enn kraftverkets slukeevne, vil ventilen justeres.

Rørgate og tunnel

Vannvei blir kombinert nedgravd rørgate og tunnel. Fra Osvatnet skal rørgata graves ned langs dagens elveløp i ca. 150 m. På kote 555 kobles den til tunnelen. Tunnelen skal profilbores med et tverrsnitt på 0,34 m² og den blir ca. 470 m lang. Tunnelpåhugg skal være på kote 375. Fra kote 375 og ned til kraftstasjonen på kote 300, skal rørgata delvis gå i fjellgrøft og delvis graves ned i skogterreng. Lengden blir 770 m. Siste del av rørgata er tenkt lagt i samme trasé som for omsøkte Feirdalselva kraftverk. Rørdiameter blir 570 mm. I anleggsfasen blir trasébredden ca. 20 m.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen skal plasseres i et myrområde på sørsiden av Feirdalselva ca. på kote 300. Kraftstasjonen skal trekkes unna loneavsnittet "Stilla-kroken" så godt som mulig. Det skal installeres en Peltonturbin med en maksimal installert effekt på 1,19 MW med tilhørende generator med ytelse 1,35 MVA og spenning 0,69 kV og transformator med ytelse og omsetning på 1,35 MVA og 0,69/22 kV/7kV. Omsøkte Feirdalselva kraftverk er planlagt i samme bygg, men med separate installasjoner. Kraftstasjon vil få en samlet grunnflate på 300 m², i tillegg kommer et utomhusareal på 150 m². Stasjonen vil bli utformet slik at den blir minst mulig synlig.

Nettilknytning

Tilknytning til eksisterende 22 kV-linje er planlagt gjennom en 3,1 km lang jordkabel som skal graves ned i eksisterende vei. Kraftverket vil kobles til linjennettet i Høydal, og det blir benyttet samme

tilkoblingspunkt som for Høydal kraftverk. Områdekonsesjonær Tussa Nett AS har uttalt at alle omsøkte kraftverk i Høydalen vil mate inn mot regionalnettet i Volda og videre til sentralnettet i Haugen. Det er ikke kapasitet i distribusjonsnettet i dag til å ta i mot produksjon fra disse kraftverkene. For å knytte kraftverkene til nettet er det vurdert å legge en 22 kV sjøkabel fra sørsida av Austefjorden mot Volda. Videre mot Volda må eksisterende kabelnett forsterkes og på andre siden av fjorden (sørsida) må 22 kV nettet fra Høydal til Folkestad må forsterkes. Det er ikke kapasitet i nåværende transformator i Volda til å ta i mot all planlagt og eksisterende innmating fra småkraftverk. Treviklingstransformator i Volda må skiftes ut dersom en skal kunne ta imot mer innmating fra småkraftverk. Videre må en finne en løsning for å avlaste transformatoren i Haugen. Dersom 132 kV Ørsta-Tussa blir bygd, vil det være kapasitet i transformatoren i haugen til å ta i mot konsesjonssøkt produksjon i Austefjorden.

Veier

Det går i dag privat vei fra Høydal og innover dalen til kote 325. Det vil bli behov for 70 m permanent vei fra eksisterende vei og ned til stasjonen. Det blir behov for 400 m permanent vei fra slutten av eksisterende vei og til tunnelpåhugg. De første 250 m av denne veien blir felles for omsøkte Feirdalselva kraftverk. Det vil bli bro over elva til stasjonen og over elva mot påhugget. Nye veier blir 5 m brede og ryddebeltet blir 7-8 m. Langs rørgatetraseen blir det midlertidig vei for transport i anleggsfasen. Bredde og ryddebelte som for permanent vei.

Massetak og deponi

Det er forventet massebalanse for tiltaket. Overskuddsmasse fra sprenging i forbindelse med påhugg og rørgate vil bli benyttet i tiltaket. Det er beregnet et uttak på 180 m³ i forbindelse med boring av tunnel. Dette blir benyttet som drenerende masse i rørgata. Ved påhugg vil overskuddsmasser bli brukt i forbindelse med gjenoppretting av terreng etter rigging.

Arealbruk

Prosjektet vil legge permanent beslag på et areal på ca. 2,48 daa i utbyggingsområdet som inkluderer stasjonsområde, inntak, vannvei og vei. I anleggsfasen bli arealbeslaget 27,53 daa.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området er satt av som LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Samlet plan (SP)

Det planlagte kraftverket er unntatt fra behandling i Samlet plan. Vassdraget er imidlertid behandlet i Samlet plan tidligere, og i ulike alternativer for kraftverkene Stigedalselva, Austefjord og Fyrde inngikk det et inntak nedstrøms Hemste Rindalsvatnet (det som omtales som Osvatn i søknaden). Disse store utbyggingsprosjektene ble plassert i gruppe 10 og 11. Disse prosjektene er ikke lenger aktuelle å bygge ut, siden det også innebærer å overføre vann fra vassdrag som i dag er vernet. I St.meld.nr.60 (1991-92) er det omtalt et sterkt redusert alternativ for Austefjord, men dette omfatter ikke Storelva.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet.

Inngrepsfrie områder (INON)

Tiltaket berører ikke INON.

Nasjonale laksevassdrag

Ikke aktuelt.

Andre verneområder

Det er ikke kjent at det er andre planer eller vedtak for området som kommer i konflikt med foreslått utbygging.

Fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

I Møre og Romsdals fremlegg til fylkesplan for perioden 2013 til 2016 er ikke utbygging av småkraft nevnt spesielt, men det er fremhevet i forbindelse med verdiskapning generelt at «Det er viktig å sikre krafttilgang og areal som kan gi grunnlag for bærekraftig vekst».

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 19. og 20. juni 2013 sammen med representanter for søkeren, kommunen og FNF Møre og Romsdal. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringsuttalelsene samt søkers kommentarer er sitert i KSK-notat nr.7/2014.

Tilleggsopplysninger

Søker sendte inn forslag til endring av rørgatetrasé og kraftstasjonsplassering i e-post datert 14.10.2013. Se vedlegg for detaljkart.

NVEs vurdering

Pakkebehandling og samlet belastning

Våren 2013 sendte NVE ut 14 søknader om å bygge småkraftverk på høring i Ørsta og Volda kommuner. Bakgrunnen for dette var bl.a. å gi høringspartene, men også NVE, en bedre mulighet til å se samtlige søknader i sammenheng og dermed få et bedre vurderingsgrunnlag. NVE fikk også utarbeidet en egen rapport om den samlede virkning på landskapet i Hjørundfjorden i Ørsta for søknadene som gjaldt de 5 elvene som ble vurdert å utgjøre en del av dette fjordlandskapet.

Etter en helhetlig vurdering av søknadene, sumvirkningsrapporten og ikke minst høringsuttalelsene, ser ikke NVE behov for en nærmere vurdering av samlet belastning av alle prosjektene i begge kommunene. Høringspartene formidler at det er viktig å vurdere søknadene samlet, noe som også ligger til grunn for samtidig høring, men peker i liten grad på konkrete forhold som innebærer at temaet gjøres rede for for alle søknadene samlet.

Imidlertid er det NVEs vurdering at det er relevant å vurdere samlet belastning for nærmere definerte geografiske områder. Alle søknadene i Ørsta er naturlig å vurdere samlet pga. nærheten til et definert fjordlandskap. Tilsvarende vil det være nødvendig å se søknadene i Høydalen i sammenheng, også i forhold til belastningen på fjordlandskapet i Austefjorden. Søknadene i vassdrag til Dalsfjorden må sees i sammenheng med den samla belastningen på dette fjordlandskapet, samtidig som det vil være nyttig og naturlig å vurdere samlet belastning av kraftutbygging i fjellområdet mellom Dalsfjorden og Syvdsfjorden. Denne tilnærmingen deles av Fylkesmannen.

NVEs vurdering av Osvatnet kraftverk og de tre andre omsøkte småkraftverkene i Høydalen finnes i KSK-notat nr. 7/2014. Under følger en kort oppsummering av de relevante temaene for Osvatnet kraftverk.

I tillegg har NVE gjort en vurdering av forholdet til reguleringen av Osvatnet som kun gjelder for Osvatnet kraftverk og som derfor ikke er vurdert i samlenotatet.

Om forholdet til reguleringen av Osvatnet

I forbindelse med etablering av Høydal Elektrisitetsverk ble Osvatnet regulert med en 9 m høy dam som var ferdigstilt i 1953. Reguleringen av Osvatnet opphørte da Høydal Elektrisitetsverk ble lagt ned rundt 1969. Høydal Kraftverk AS fikk tillatelse etter vannressursloven til å regulere Osvatnet mellom HRV på kote 566 og LRV på kote 557 den 15.5.2003. Før Høydal Kraftverk AS kan bruke reguleringen av Osvatnet må dammen rehabiliteres. På grunn av vansker med å skaffe kvalifisert arbeidskraft fikk Høydal Kraftverk AS utsatt frist for oppstart av byggearbeidet frem til 15.5.2013.

En ev. utbygging av Osvatnet kraftverk er forutsatt å utnytte reguleringen av Osvatnet. Per dags dato er ikke dammen rehabilitert og konsesjon for regulering av Osvatnet gikk ut 15.5.2013. Høydal Elektrisitetsverk AS, må således søke om ny konsesjon for regulering av Osvatnet.

Det var i konsesjonen til å regulere Osvatnet ikke stilt krav om minstevannføring. Osvatnet kraftverk er forutsatt driftet innenfor det samme systemet.

Med bakgrunn i at det ikke finnes en gyldig tillatelse til å regulere Osvatnet per dags dato, blir det slik NVE ser det riktigst å vurdere Osvatnet kraftverk med bakgrunn i dette. For NVEs vurdering av produksjonsberegning uten regulering, se NVEs samlede vurdering under kapittel "Produksjon og kostnader" i KSK-notat nr. 7/2014.

Oppsummering – Osvatnet kraftverk

Under behandling av de 4 søknadene i Høydalen i Volda kommune er det blitt klart at konsekvensene av søknadene er større samlet enn dersom hvert enkelt kraftverk vurderes for seg. Dette er spesielt tydelig innen temaene landskap og anadrom fisk i Austefjord/Dalsfjord området. Våre vurderinger er gjort på et solid grunnlag ut fra foreliggende søknader, informasjon fremkommet gjennom høringen og egne befaringer, men når det kommer til landskap og estetikk vil det alltid være rom for en del skjønn.

Sammen med allerede utbygde kraftverk i Høydalen, vil en ev. utbygging av de 4 omsøkte prosjektene innebære at praktisk talt hele vannkraftpotensialet i vassdraget blir utnyttet til kraftproduksjon. NVE mener at den samlede belastningen i vassdraget vil bli betydelig og at dette derfor er et forhold vi har vektlagt i våre vurderinger av konsesjonsspørsmålene. Vi har forsøkt i størst mulig grad å bevare de viktigste landskapselementene, og tillate bygging der konsekvensene for landskap, anadrom fisk og de andre temaene, er mindre.

I vedtaket for Osvatnet kraftverk har vi spesielt vurdert hvordan en eventuell utbygging av både Osvatnet og Feirdalselva kraftverk vil påvirke landskapsrommet innerst inne i Langedalen. Området utgjør et eget landskapsrom med kvaliteter både i forhold til landskapet og friluftsliv og vi mener at Langedalen fortsatt har en vesentlig landskapsmessig restverdi også etter etableringen av 420 kV linja, men at en utbygging både av Osvatnet og Feirdalselva kraftverk vil innebære inngrep som vil frata området det meste av dets landskapskvaliteter og vil etter vår vurdering innebære en stor landskapsmessig belastning.

En utbygging av Osvatnet vil slik vi ser det ha liten betydning for landskapsrommets opplevelsesverdi i og med at elva fra før er lite synlig, samt at terrenginngrepene slik vi ser det vil være akseptable. En utbygging av Osvatnet vil ikke svekke inntrykket av Feirdalsfossen nevneverdig. Vi mener at en utbygging av Osvatnet kraftverk etter omsøkt plan ikke vil bidra til en negativ samla belastning på landskapet i Høydalen.

NVE vurderer at en utbygging av Osvatnet kraftverk vil få små negative konsekvenser for biologisk mangfold dersom det bygges ut som omsøkt.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Høydal Elektrisitetsverk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Osvatnet kraftverk . Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Høydal Elektrisitetsverk AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer jordkabel på 3100 m med spenning på 22 kV til eksisterende linjenett.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Tussa Nett AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Høydal Elektrisitetsverk AS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

Tussa Nett AS har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og påpekt at Høydal Elektrisitetsverk AS må betale anleggsbidrag for nødvendig opprustning av nettet i området basert på sin innmatede effekt. Det er i følge Tussa Nett AS ikke kapasitet fra transformator og videre i nettet. Høydal Elektrisitetsverk AS må påregne å betale anleggsbidrag for opprustning av nettet etter gjeldende regelverk.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jmfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanddirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyten

av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	267
Alminnelig lavvannføring	l/s	8
5-persentil sommer	l/s	46
5-persentil vinter	l/s	3
Maksimal slukeevne	m ³ /s	534
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	200
Minste driftsvannføring	l/s	27

Det er ikke søkt om minstevannføring. Dette begrunnes i at det ikke var satt som et vilkår når konsesjonen til regulering av Osvatnet ble gitt. Det antas at det ikke blir endrede forhold hvis vannet fra Osvatnet blir sluppet via Osvatnet kraftverk. Biolog som har utarbeidet biologisk rapport har gått ut i fra at Osvatnet allerede er regulert og derfor ikke vurdert minstevannføring i elva. Kommunen mener at det må vurderes en minstevannføring i forhold til § 10 i vannressursloven. Fylkesmannen vil ut i fra hensyn til det terrestriske og akvatiske naturmiljøet råde til ei størst mulig minstevannføring uten at de foreslår hvor mye denne bør ligge på.

Elva renner skjult i terrenget under en ur stort sett hele strekningen, slik at minstevannføringen ikke vil ha noen effekt på landskapet. Det er begrensede verdier innen biologisk mangfold langs elva. Det er også mye tilsig fra Feirdalselva, i gjennomsnitt 750 l/s nede ved kraftstasjonen. Vi mener derfor at det i dette tilfellet ikke vil ha noen spesielle negative effekter om det ikke slippes minstevannføring fra Osvatnet, og vi vil derfor ikke sette krav om minstevannføring.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Osvatnet skal ikke brukes til regulering siden slik tillatelse ikke foreligger.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Førde og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	Det er kun omsøkt et alternativ
Inntak	Inntaket skal plasseres som omsøkt. Dam skal godkjennes etter gjeldende sikkerhetsklassifisering. Vi minner om at inntaksdam må godkjennes av NVE uavhengig av regulering. Inntak og øvre del av rørgate skal bygges veiløst.
Vannvei	Deler av vannveien skal gå i profilboret tunnel. Dette kan ikke endres på i detaljplanen. Øvrig vannvei skal i sin helhet være nedgravet og bredden skal forsøkes holdes på et minimum. Rørgaten i nedre deler og tunnelpåhugg skal utføres på en slik måte at den blir minst mulig synlig fra omkringliggende terreng. Dette skal avklares i detaljplanprosessen.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres på ca. kote 30. Stasjonsplassering skal trekkes godt unna Stillakroken og skal avklares i detaljplanen.
Største slukeevne	534 l/s
Minste driftsvannføring	27 l/s
Installert effekt	Søknaden oppgir maksimalt 1,19 MW. Nøyaktig installert effekt kan justeres ved detaljplan.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir en Peltonturbin.
Vei	Det skal etableres permanent vei opp til tunnelpåhugg og til kraftstasjon. Veiene skal utføres på en slik måte at den blir minst mulig synlig fra omkringliggende terreng. Dette skal avklares i detaljplanprosessen. Det skal være midlertidig anleggsvei langs rørgatetrasé og opp til tunnelpåhugg.
Annet	Stien opp til Osvatnet skal settes i stand etter anleggsfasen.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

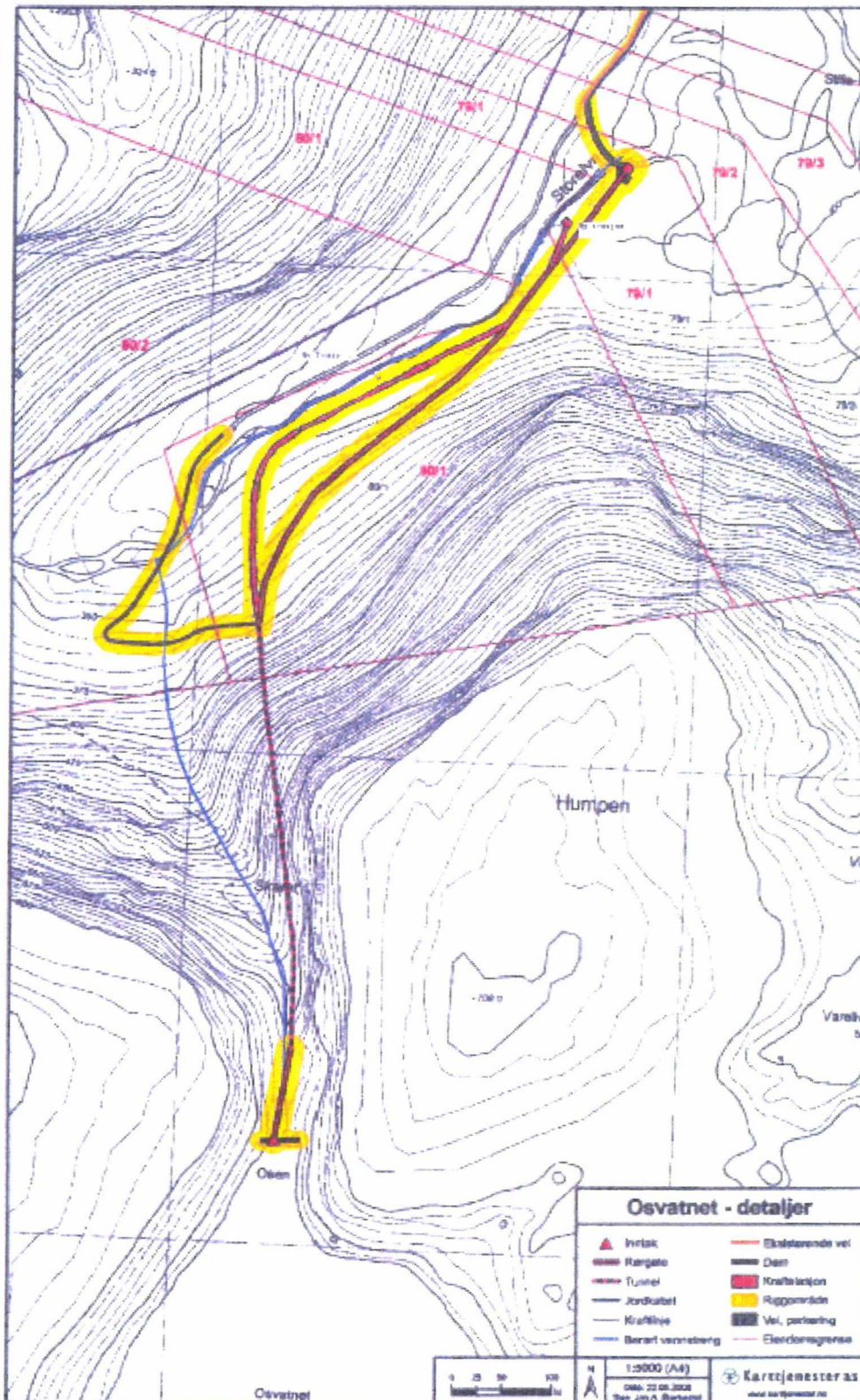
Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Vedlegg

Figur 1: Detaljkart Osvatnet kraftverk. Eksakt plassering av nedre del av rørgate og kraftstasjonsplassering skal gjøres i samarbeid med NVEs miljøtilsyn.